

UNGE DANSKERE DRIVER FREMTIDENS INVESTORKULTUR

EN DEL AF ANALYSESERIEN “NÅR DANSKERNE INVESTERER”

I de seneste år har der været en stor stigning i interessen for investeringsområdet, og i både traditionelle medier samt på sociale medier fylder dækningen af investering og aktiemarkederne fortsat mere. Med analyseserien "Når danskerne investerer" ønsker Finans Danmark igennem en række publikationer at belyse investorkulturen i Danmark samt at afdække, hvordan danskernes investeringsvaner udvikler sig over tid på tværs af aldersgrupper, køn og indkomst.

Analyserne beskæftiger sig udelukkende med danskernes opsparing i frie midler, og hvordan danskerne investerer deres frie opsparing. Læs mere om tallene bag analysen og afgrænsninger i *Boks 1. Population og data*.

Denne analyse er den sjette i analyseserien. Vi har tidligere udgivet:

1. [Investeringsboom under coronapandemiens første år \(udgivet i 2022\)](#)
2. [De nye investorer \(udgivet i 2022\)](#)
3. [Aktiesparekontoen er især populær blandt nye investorer \(udgivet i 2023\)](#)
4. [Danskerne fortsatte investeringsfesten i 2021 \(udgivet i 2023\)](#)
5. [Investering i en krisetid \(Udgivet i 2023\)](#)
6. [Modstandsdygtige investorer blev på markederne under inflationskrisen \(udgivet i 2024\)](#)

Indhold

Resumé og hovedkonklusioner.....	3
1. Flere danskere investerer end nogensinde før.....	4
1.1 Tre ud af ti voksne danskere investerer.....	4
1.2 Danskernes frie opsparing slog rekord i 2023.....	5
1.3 Investorerne har i gennemsnit investeringer for knap en halv million kr.	6
1.4 Antallet af investorer, der stopper med at investere, holder sig stabilt	7
1.5 Danskerne er blevet bedre til at sprede deres investeringer.....	8
1.6 Andelen af kvindelige investorer voksede for andet år i træk	9
2. Investorvaner varierer på tværs af alder.....	10
2.1 Unge investorer fylder fortsat mere i det danske investorlandskab	10
2.2 Fortsat store forskelle i størrelsen på investeringerne på tværs af aldersgrupper	12
2.3 Investeringsfonde foretrækkes af både de yngste og ældste investorer.....	13
3. De unge investorer.....	15
3.1 Hver fjerde dansker i alderen 18 til 29 år investerer.....	15
3.2 De unges opsparing er blevet dobbelt så stor på bare ti år	16
3.3 Store forskelle i de unges investoradfærd på tværs af landsdele	17
3.4 Investeringslyst og uddannelsesniveau går hånd i hånd	18
4. Definitioner og data.....	22

Resumé og hovedkonklusioner

Denne analyse belyser, hvordan investoradfærden udviklede sig i 2023 og årene op til. Oven på et boom af nye investorer under coronatiden, er der sket et fundamentalt skifte i den danske investorkultur, hvor det at investere fylder mere og mere i danskernes tilværelse. Desuden er der sket en betydelig forandring af investorlandskabet, hvor unge investorer udgør en større andel end nogensinde før. Vi zoomer ind på den nyfundne investeringslyst hos de unge danskere. Herunder belyser vi forskellene i investoradfærden på tværs af alder, geografi og socioøkonomiske forhold.

Resultaterne viser, at der fortsat strømmer flere danske investorer til. Den stigende investeringslyst er understøttet af store frie opsparinger, særligt blandt de unge danskere, som har set en fordobling af deres opsparinger på bare ti år. Samtidigt ser vi en positiv udvikling i danskernes investeringsvaner. De danske investorer er nemlig blevet bedre til at fordele deres investeringer på tværs af forskellige aktivtyper, mens også flere vælger at investere i fonde, som ofte kan sikre en bedre risikospredning end investering i enkeltaktier.

Hovedkonklusioner:

- Antallet af danske investorer voksede med 22.000 i 2023. Det er femte år i træk med et stigende antal investorer.
- Ved udgangen af 2023 var der 1.420.000 investorer i Danmark. Det svarer til, at 3 ud af 10 voksne danskere investerer.
- Investorerne havde i gennemsnit investeret et beløb på knap en halv million kroner. Det er en anelse lavere end toppen i 2021.
- Danskernes frie opsparinger er rekordhøje, og det understøtter investeringslysten. 42 procent af de samlede frie opsparinger var aktiveret ved udgangen af 2023.
- De danske investorer bliver bedre og bedre til at sprede sine investeringer. Siden 2018 er andelen af investorerne, som investerer i fonde eller flere forskellige aktivtyper, steget fra 40 procent til 55 procent.
- Unge investorer er siden 2020 begyndt at fylde mere og mere i det danske investorlandskab. Andelen af de danske investorer, som endnu ikke er fyldt 40, er steget fra 20 procent til 29 procent siden 2019.
- De yngste og ældste investorer foretrækker at investere i fonde frem for enkeltaktier.
- Blandt de unge investorer i alderen 18 til 29 år, er det knap hver fjerde person, som investerer. Det er steget markant siden 2019, hvor andelen lå på blot 14 procent.
- Den gennemsnitlige frie opsparing hos danskere i alderen 18 til 29 år, er fordoblet på bare ti år. De voksende opsparinger bidrager i høj grad til, at der kommer plads i økonomien til at investere hos de unge danskere.
- Bopæl og uddannelse har stor indflydelse på investoradfærden blandt unge.

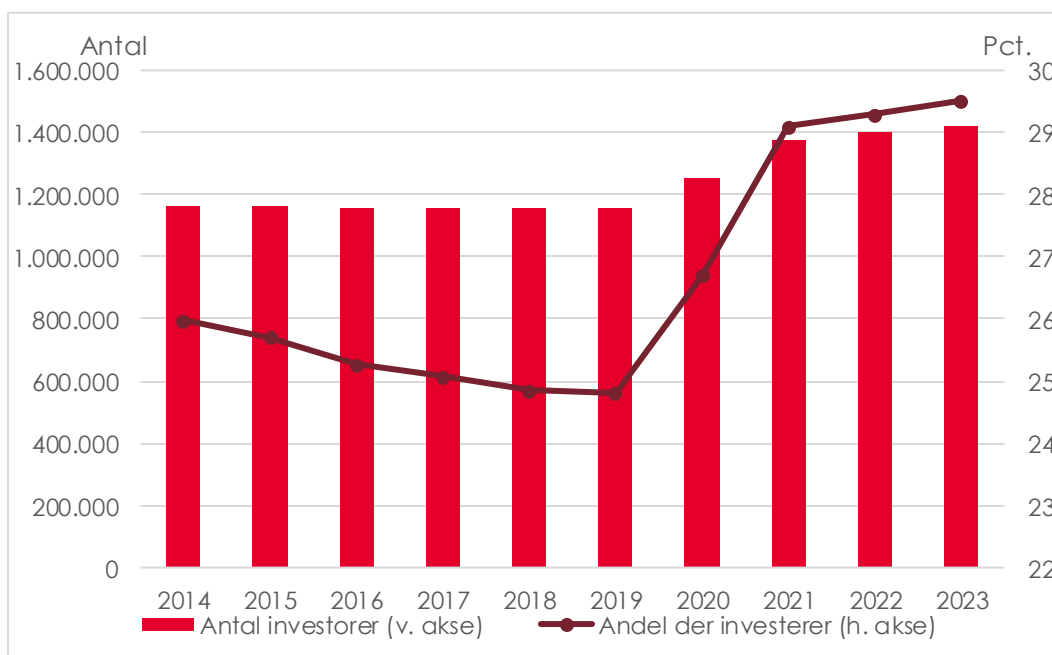
1. Flere danskere investerer end nogensinde før

1.1 Tre ud af ti voksne danskere investerer

I 2023 voksede antallet af investorer i Danmark med 22.000, svarende til en stigning på 2 procent. Ved udgangen af 2023 var der mere end 1.420.000 voksne investorer i Danmark. Det betyder, at 3 ud af 10 voksne danskere investerer. Siden 2019 er antallet af investorer vokset med mere end en kvart million. Det svarer til en stigning på 23 procent.

2023 blev det femte år i træk, hvor antallet af investorer voksede. Dog var væksten mere afdæmpet end årene forinden, herunder særligt hvis der sammenlignes med 2020 og 2021, hvor antallet af investorer voksede med henholdsvis 94.000 og 123.000. Set i lyset af de store markedsudsving og de mange usikkerhedsfaktorer såsom høj inflation, stigende renter og faldende reallønninger, der prægede danskernes privatøkonomi i 2022 og 2023, er den fortsatte stigning i danskernes investeringslyst iøjnefaldende, selvom den var mindre end i årene under coronanedlukningerne. Det understreger, at der er sket et vedvarende og strukturelt skifte i den danske investorkultur, hvor stadig flere danskere investerer.

Figur 1.1. Antal danske investorer og andel af danskerne, der investerer

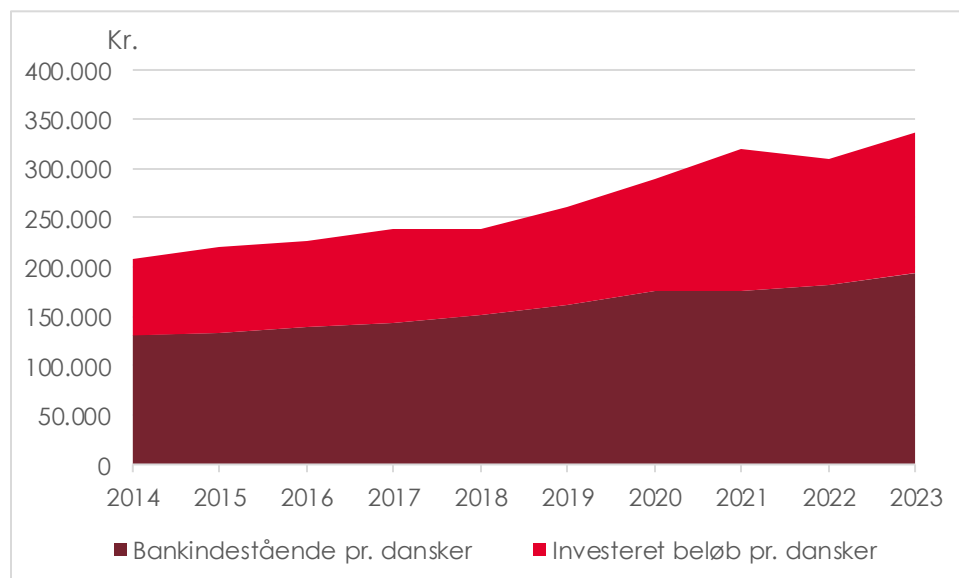
Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

1.2 Danskernes frie opsparing slog rekord i 2023

Frie opsparing kan opdeles i henholdsvis investeringer, der udgør den aktiverede del af opsparingen, og bankindestående, der udgør den inaktive del af opsparingen. Samlet havde danskerne – dvs. både de danskere, der investerer, og de danskere, der ikke investerer – i gennemsnit en fri opsparing på 337.000 kr. ved udgangen af 2023. Det er 27.000 kr. mere end ved udgangen af 2022, hvor den frie opsparing i gennemsnit lød på 310.000 kr. Den frie opsparing er vokset markant gennem de seneste år. Alene i perioden 2014-2023 er den vokset med 61 procent.

Både danskernes investeringer og bankindestående var med til at trække den frie opsparing op i 2023. Det investerede beløb pr. dansker steg fra 127.000 kr. i 2022 til 143.000 kr. i 2023. Samtidigt steg det gennemsnitlige bankindestående fra 183.000 kr. til 194.000 kr. Stigningen i det investerede beløb kan især tilskrives pæne afkast i 2023. Desuden har danskernes bankindestående formentligt nydt godt af, at inflationen kom under kontrol, mens der var store lønstigninger, hvilket hævede reallønningerne. Ved udgangen af 2023 var danskernes realløn dog fortsat lavere end i 2021, hvor inflationskrisen endnu ikke havde udhulet danskernes købekraft.

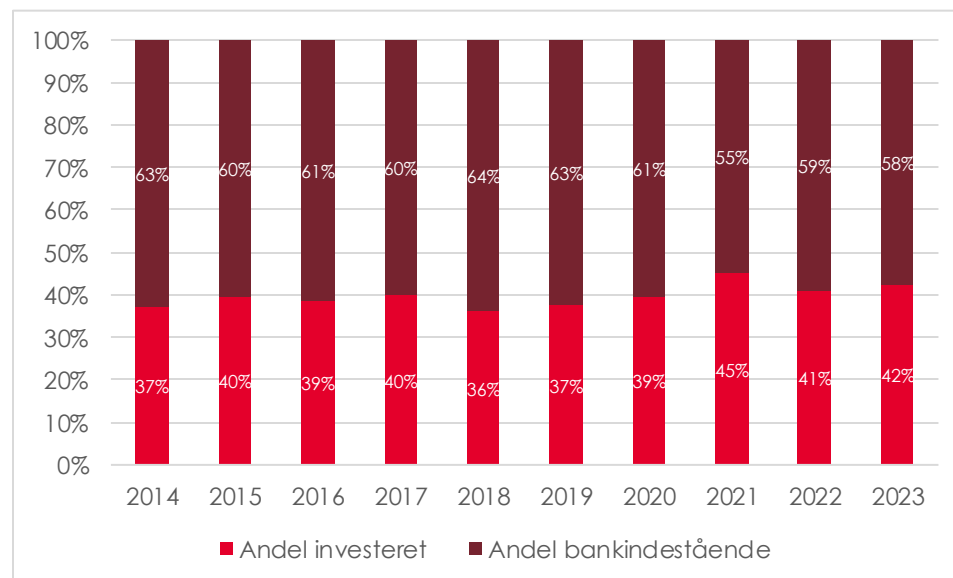
Figur 1.2. Danskernes gennemsnitlige frie opsparing, opgjort på bankindestående og investeringer

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

At størrelsen på danskernes investeringer er vokset mere end deres bankindestående har medført, at andelen af danskernes frie opsparing, der er aktiveret (investeret), er blevet lidt højere. Der er tale om en marginal stigning fra 41 procent i 2022 til 42 procent i 2023. Det er næsthøjeste niveau i hele perioden 2014-2023, kun overgået af 2021, hvor 45 procent var aktiveret. Det er ikke overraskende, at den aktiverede andel af opsparingen voksede i et år med pæne investeringsafkast.

Figur 1.3. Danskernes frie opsparing, andel investeret og andel bankindestående

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

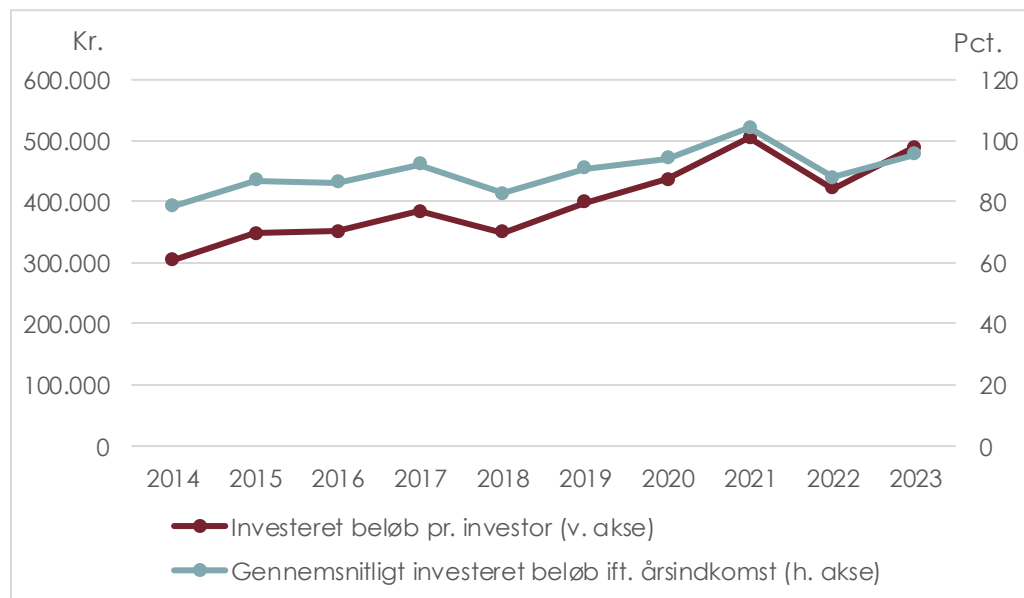
1.3 Investorerne har i gennemsnit investeringer for knap en halv million kr.

Det var ikke kun antallet af investorer og danskernes frie opsparinger, der voksede i 2023. Det samme gjorde det investerede beløb målt pr. investor. Ved udgangen af 2023 havde de danske investorer i gennemsnit investeringer for 490.000 kr., hvilket svarer til en stigning på 16 procent sammenlignet med året før. Det er den største procentuelle stigning i hele dataperioden 2014-2023. Det skal dog bemærkes, at rekordstigningen kommer efter et år med det største fald i hele dataperioden. Det investerede beløb pr. investor er fortsat mindre end på toppen ved udgangen af 2021, hvor beløbet lød på 512.000 kr.

Udviklingen i, hvor meget investorerne har investeret for, er ikke alene udtryk for, hvor meget de aktivt køber og sælger for. En anden vigtig faktor er de markedsudsving, som ændrer værdien af investeringerne. Derfor skal rekordfaldet i 2022 ses i sammenhæng med, at store tab på både aktier og obligationer reducerede værdien af danskernes investeringer markant.

Omvendt var den rekordstore stigning i 2023 båret frem af pæne afkast for både aktier og obligationer.

Figur 1.4. Investeringer pr. investor i kr. og investorenes gennemsnitlige investerede beløb iff. deres årsindkomst

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

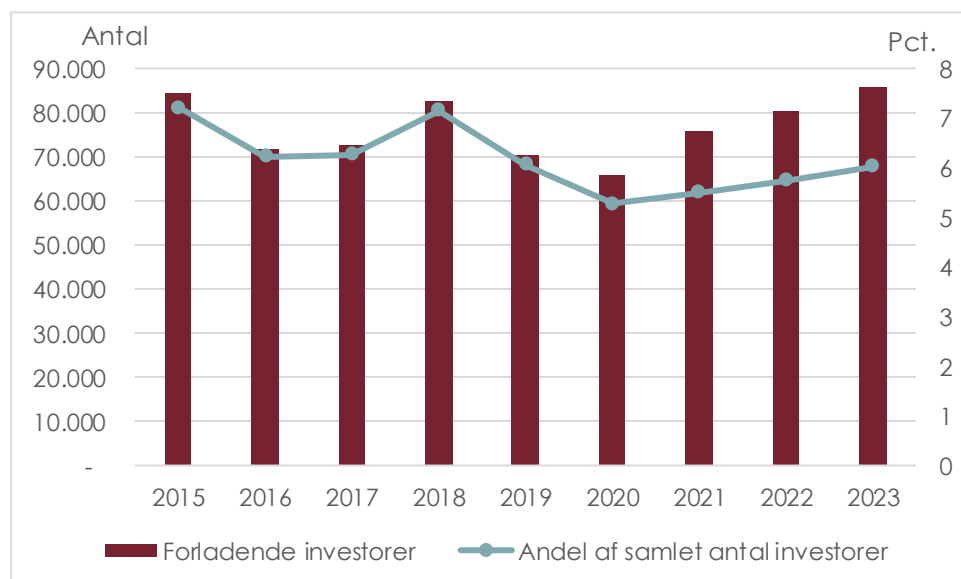
Danskernes investerede beløb steg ikke blot målt i kroner og øre i 2023, men også i forhold til årsindkomsterne. Ved udgangen af 2023 havde de danske investorer i gennemsnit investeringer svarende til 96 procent af deres årsindkomst. Det er en markant stigning sammenlignet med året før, hvor de i gennemsnit havde investeringer svarende til 88 procent af årsindkomsten. Det bør bemærkes, at den store stigning relativt til årsindkomsterne fandt sted, selvom investorenes gennemsnitlige indkomster steg med næsten 7 procent i 2023, hvilket er den højeste årlige indkomststigning i hele dataperioden.

1.4 Antallet af investorer, der stopper med at investere, holder sig stabilt

I 2023 var der knap 86.000 personer, der stoppede med at investere, som det fremgår af figur 1.5. Det betyder også, at antallet af investorer, der stoppede i 2023, var på det højeste niveau målt i perioden 2015-2023. På trods af denne udvikling, har niveauet af investorer, der stopper, ligget relativt stabilt set over hele perioden, da der er tale om små stigninger. Dertil bør det også bemærkes, at det samlede antal investorer er steget gennem perioden. Ser man i stedet på andelen af det samlede antal investorer, som er stoppet med at investere i 2023, er der tale

om 6 procent. Over hele perioden er det gennemsnitligt 6,2 procent af investorerne, som stopper med at investere i et givent år. Her kan det tilføjes, at tallene også inkluderer investorer, som er udgået af befolkningen. Det vil sige, at ikke alle de forladende investorer aktivt har valgt at stoppe med at investere.

Figur 1.5. Forladende investorer i perioden 2015-2023

Note: I tallene indgår også forladende investorer, som er udgået af befolkningen.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

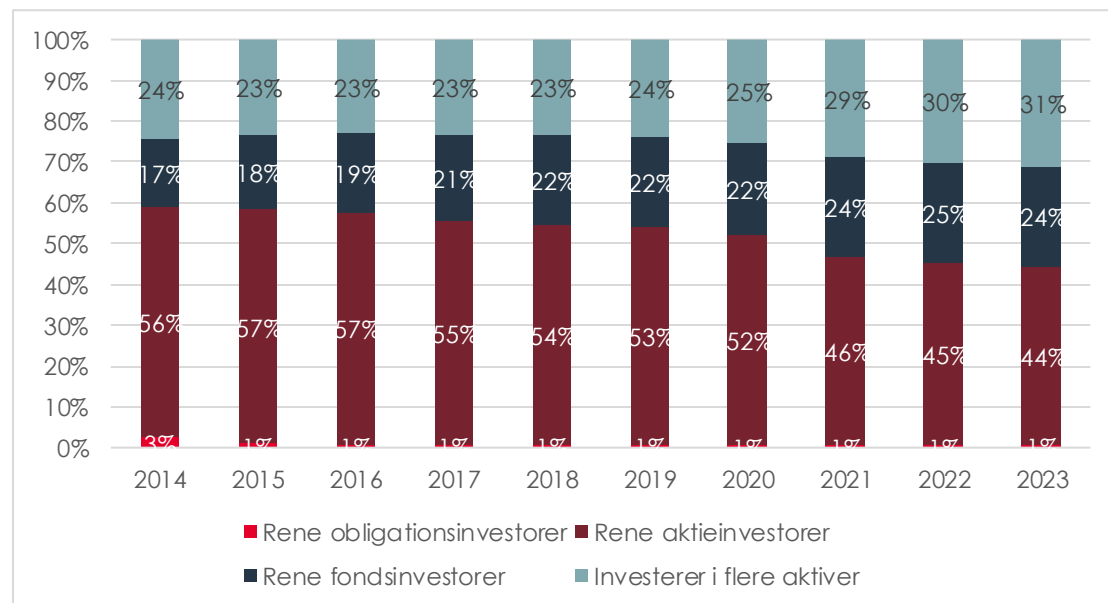
1.5 Danskerne er blevet bedre til at sprede deres investeringer.

Tidligere analyser har vist, at danske investorer ofte koncentrerer deres investeringer i relativt få aktier, når de investerer i enkeltaktier. Det medfører en lav grad af risikospredning blandt rene aktieinvestorer. Hvis investorer med investeringer i få enkeltaktier samtidig placerer en del af deres investeringer i fonde, forbedres deres risikospredning dog¹. En indikator for ændringer i de danske investorers risikospredning er derfor udviklingen i andelen af investorerne, der kun investerer i enkeltaktier. I 2014 var 56 procent af de danske investorer rene aktieinvestorer. I 2023 var denne andel faldet til 44 procent. Omvendt har der de seneste år været en stor stigning i andelen investorerne, som investerer i flere forskellige aktivtyper. Ved udgangen af 2014 var denne andel på 24 procent, mens den var vokset til 31 procent ved udgangen af 2023. Andelen af rene fondsinvestorer fylder også mere i investorlandskabet. Denne er, fra 2014

¹ Se Andersen, S., Jakobsen, A., & Meisner Nielsen, K. (2022). Fem facts om danske investorers (under-)diversificering. *Finans/Invest*, (4), 7-14.

til 2023 vokset fra 17 til 24 procent. At en større andel af de danske investorer placerer deres investeringer i fonde eller i flere aktiver tyder på, at investorerne generelt er blevet mere opmærksomme på risikospredning, når de investerer.

Figur 1.6. Fordelingen af danskernes investerede formue i perioden 2014-2023

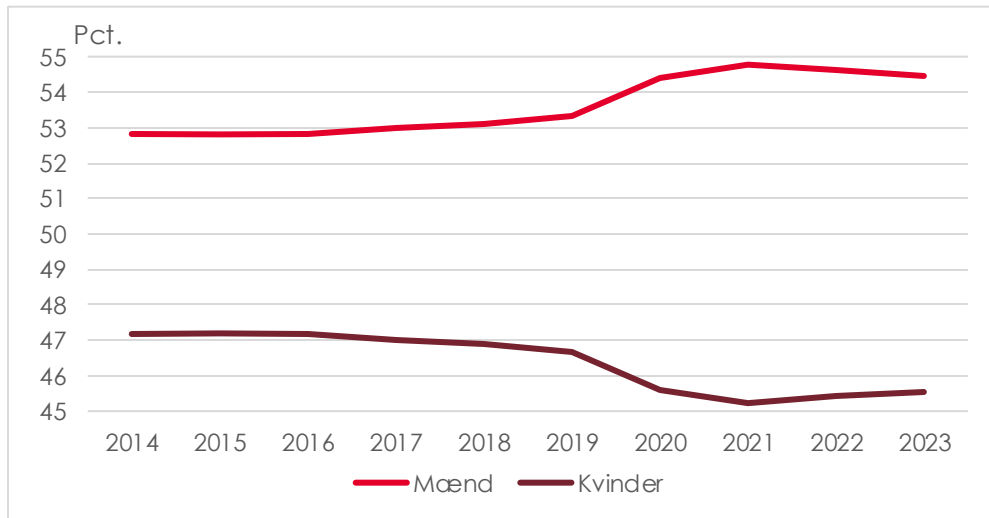

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

1.6 Andelen af kvindelige investorer voksede for andet år i træk

Som det fremgår af figur 1.7, har kønsfordelingen blandt danske investorer været relativ ligelig og stabil i hele perioden 2014-2023. I 2020 og 2021 voksede andelen af mandlige investorer dog fra 53 til 55 procent, mens andelen af kvindelige investorer tilsvarende faldt fra 47 til 45 procent. Den skævere kønsfordeling blev udløst af, at der især kom mange nye, unge mandlige investorer til under coronanedlukningerne. Efter genåbningen af samfundet i 2022 er antallet af kvindelige investorer til gengæld vokset lidt mere end antallet af mandlige investorer, hvorfor andelen af kvindelige investorer er vokset til 46 procent ved udgangen af 2023. Dermed nærmer kønsfordelingen sig den samme som inden nedlukningerne.

Figur 1.7. Kønsfordeling blandt danske investorer

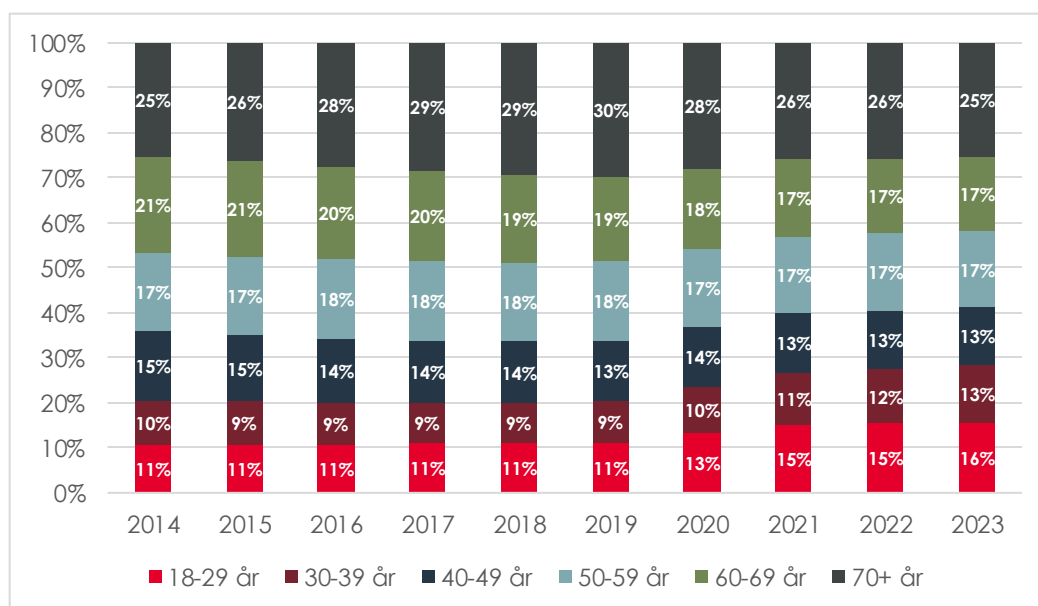
Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

2. Investorvaner varierer på tværs af alder

2.1 Unge investorer fylder fortsat mere i det danske investorlandskab

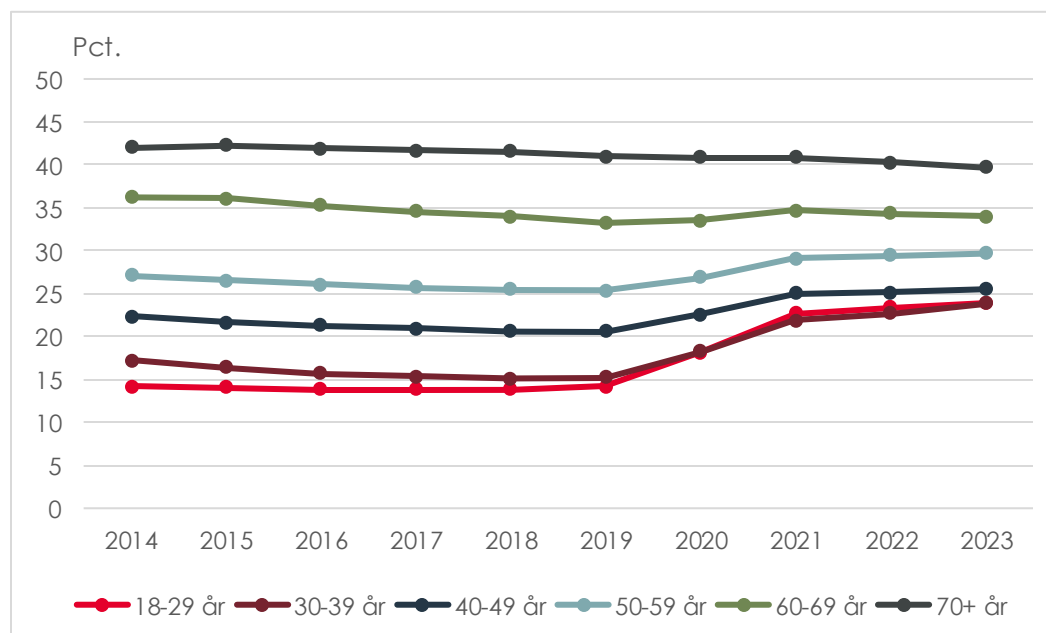
Siden 2020 er de unge begyndt at fylde gradvist mere i det danske investorlandskab, og denne tendens fortsatte i 2023. Andelen af de voksne danske investorer, som endnu ikke er fyldt 30 år, er steget fra 11 procent i 2019 til 16 procent i 2023. Samtidig er andelen af investorer under 40 år vokset fra 20 til 29 procent i samme periode. Den ældste aldersgruppe, de 70+-årige, er derimod skrumpet fra 30 til 25 procent i perioden 2019-2023. Denne udvikling står i en skarp kontrast til udviklingen mellem 2014 og 2019, hvor andelen af investorer over 70 år voksede fra 25 til 30 procent, jf. figur 2.1.

Figur 2.1. Investorer opdelt på aldersgrupper

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

Figur 2.2. Andelen af danskere, der investerer, opdelt på aldersgrupper

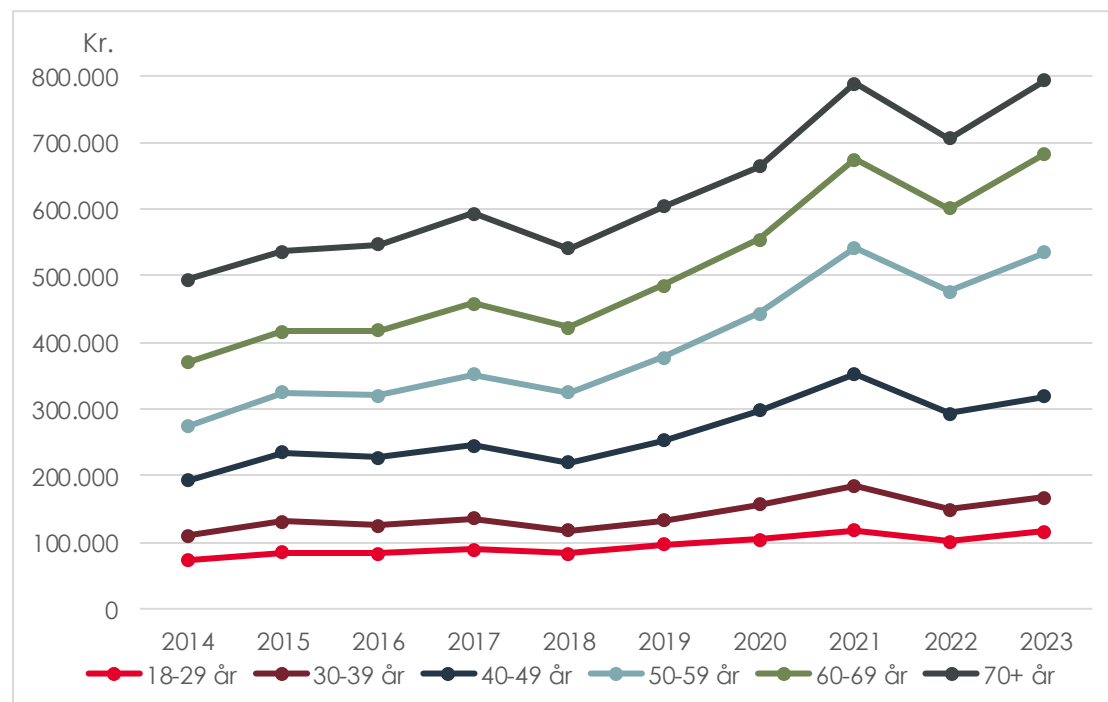
Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

Det bør bemærkes, at aldersgrupperne ikke er lige store. Dette tages der højde for, når vi, jf. figur 2.2, ser på andelen af danskerne i hver enkelt aldersgruppe, der investerer. Her står det ganske klart, at jo ældre en aldersgruppe, vi betragter, desto større en andel af aldersgruppen investerer. Forskellen mellem aldersgrupperne er dog blevet betragtelig mindre. I 2018 var det blot 14 procent af de 18-29-årige, som investerede, mens det var 42 procent af danskerne over 70 år. Fem år senere i 2023 var de tilsvarende andele på henholdsvis 24 og 40 procent. Udviklingen afspejler især en markant stigning i investeringslysten blandt voksne danskere under 40 år siden coronakrisen. Fra udgangen af 2019 til udgangen af 2023 voksede antallet af voksne investorer under 40 år således fra 236.000 til 403.000. Det er en stigning på 167.000, svarende til 71 procent.

2.2 Fortsat store forskelle i størrelsen på investeringerne på tværs af aldersgrupper

Mens fordelingen af investorer på tværs af aldersgrupperne er blevet mere ligelig, er de aldersmæssige forskelle mere konstante, når vi betragter størrelsen på investeringerne. Ved udgangen af 2023 havde de 70+-årige investorer i gennemsnit investeringer for 793.000 kr., mens det tilsvarende beløb for de 18-29-årige var 116.000 kr.

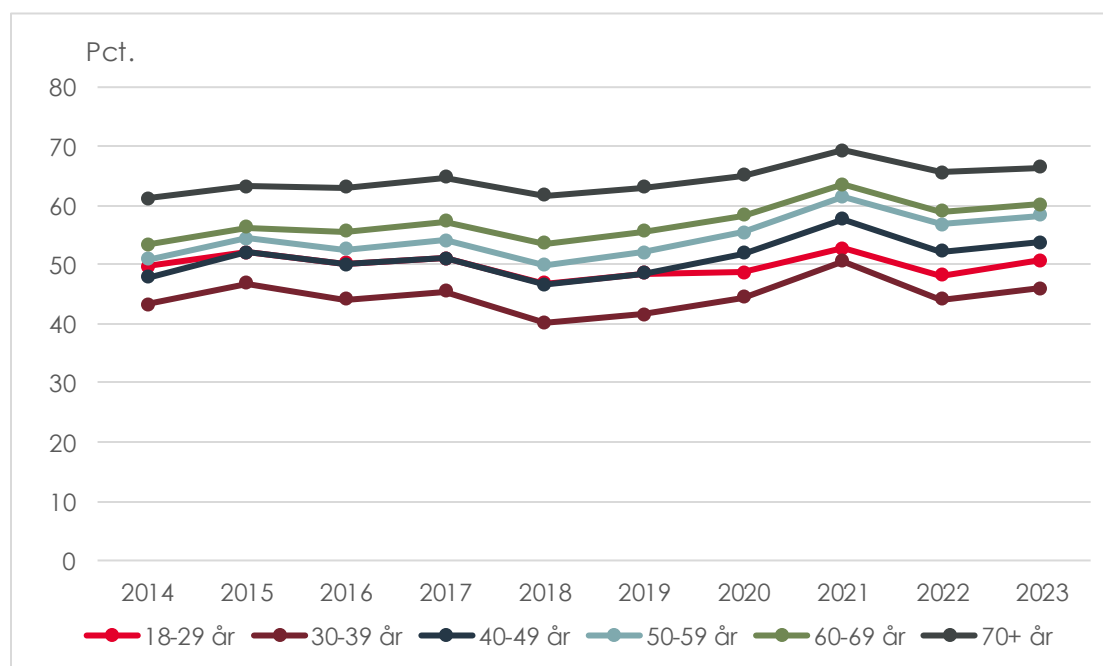
Figur 2.3. Investeret beløb pr. investor, opdelt på aldersgrupper

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

De store aldersforskelle i det gennemsnitlige investerede beløb pr. investor skyldes naturligvis, at opsparingerne stiger med alderen. Dertil ser vi dog også, at ældre investorer investerer en relativt større andel af deres frie opsparing end yngre investorer. Denne sammenhæng gælder for alle aldersgrupperne med den undtagelse, at de 18-29-årige, har investeret en større andel af deres frie opsparing end de 30-39-årige, jf. figur 2.4.

Figur 2.4. Andel investeret af investorernes frie opsparing, opdelt på aldersgrupper

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

2.3 Investeringsfonde foretrækkes af både de yngste og ældste investorer

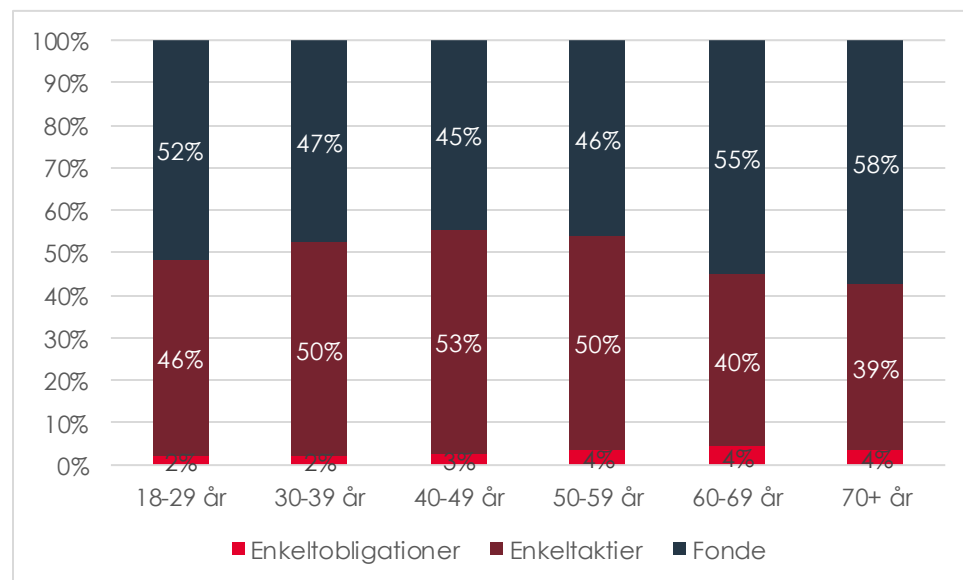
Det er ikke kun størrelsen på investeringerne som varierer på tværs af aldersgrupper. Der er også visse forskelle på, hvordan aldersgrupperne investerer. Generelt placerer de ældre investorer den største andel af deres investeringer i fonde, mens de yngre aldersgrupper har placeret den største andel af deres investeringer i enkeltaktier. Dette gælder dog ikke for den yngste aldersgruppe, de 18-29-årige, der ligesom de ældste aldersgrupper har placeret den største andel af deres investeringer i fonde. Fælles for alle aldersgrupper er, at enkeltobligationer fylder relativt lidt, om end lidt mere for de ældste aldersgrupper.

Selvom enkeltobligationer ikke fylder meget i den samlede investerede formue hos de danske investorer, viser der sig alligevel en tendens på tværs af aldersgrupperne. Som det fremgår af figur 2.5, øges andelen af formuen der investeres i enkeltobligationer i takt med, at alderen stiger. Det er højst sandsynligt en afspejling af, at investorerne vil reducere deres

risikoeksponering, når de nærmer sig pensionsalderen. Her kan det blive relevant at placere sin formue i obligationer, da disse som udgangspunkt er forbundet med lavere risiko end aktieinvesteringer. Jo længere en investeringshorisont man har, jo bedre kan man håndtere de mere volatile aktieinvesteringer. Dertil kan man også forvente et højere afkast på den lange bane ved investering i aktier fremfor obligationer. Aktier og aktiebaserede fonde bliver derfor mere attraktive for unge investorer med en lang tidshorisont.

At de ældre danskere generelt investerer mere i fonde end de yngre danskere kan skyldes flere faktorer. For det første kan det skyldes, at ældre investorer oftere bruger porteføljeplejeaftaler, hvor investeringerne typisk placeres i fonde, end yngre danskere. For det andet kan det skyldes, at ældre danskere oftere har modtaget rådgivning, hvormed de er mere opmærksomme på risikospredning end yngre danskere. Endelig kan det spille en rolle, at de ældste danskere generelt har investeret for større beløb – både i kroner og øre og relativt til deres indkomst – hvormed det er vigtigere for dem, at deres opsparinger investeres professionelt og med stor spredning.

Figur 2.5. Fordelingen af danskernes investerede formue i 2023, opdelt på aldersgrupper

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

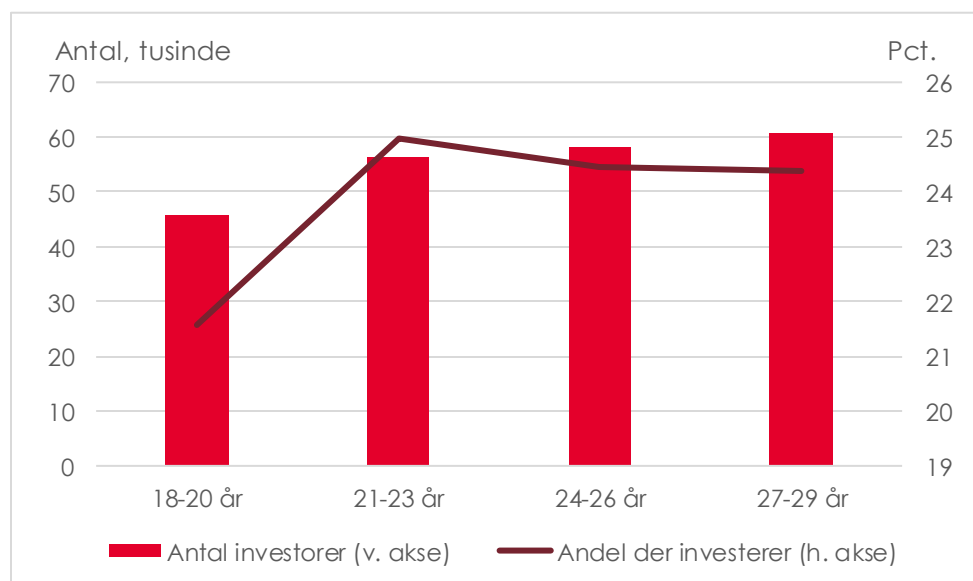
3. De unge investorer

I dette afsnit dykker vi dybere ned i udviklingen i investoradfærden hos de yngste investorer i Danmark, som siden coronanedlukningerne er stormet frem i det danske investorlandskab.

3.1 Hver fjerde dansker i alderen 18 til 29 år investerer

Som fremhævet i afsnit 2.1. havde knap hver fjerde dansker i aldersgruppen 18-29-år investeret en del af deres formue i fonde, aktier eller obligationer. Opdeles de unge i fire mindre alderstrin, findes den laveste andel af investorer på det yngste alderstrin, de 18-20-årige, hvor 22 procent investerer. Herefter stiger andelen til 24-25 procent for de tre øvrige alderstrin. Det må formodes, at en væsentlig andel af de investeringer, som de alleryngste voksne har, er foretaget af deres forældre- og bedsteforældre. Det gælder bl.a. børne- og barnebarnsopsparinger, hvor udbetalingen kan sættes til, når den barnet fylder 21 år. I takt med at de unge bliver ældre, må det antages, at beslutningen om at fortsætte med at have investeringer eller at komme i gang med at investere alene afspejler den unges egne valg. Derfor er det bemærkelsesværdigt, at andelen af investorer er markant større blandt de 21-23-årige end de 18-20-årige, da det indikerer, at mange unge allerede i starte af 20'erne begynder aktivt at investere, og at frigivelsen af børneopsparingerne ikke umiddelbart har en negativ effekt på andelen af investorer.

Figur 3.1. Antal unge investorer i 2023, opdelt på alderstrin

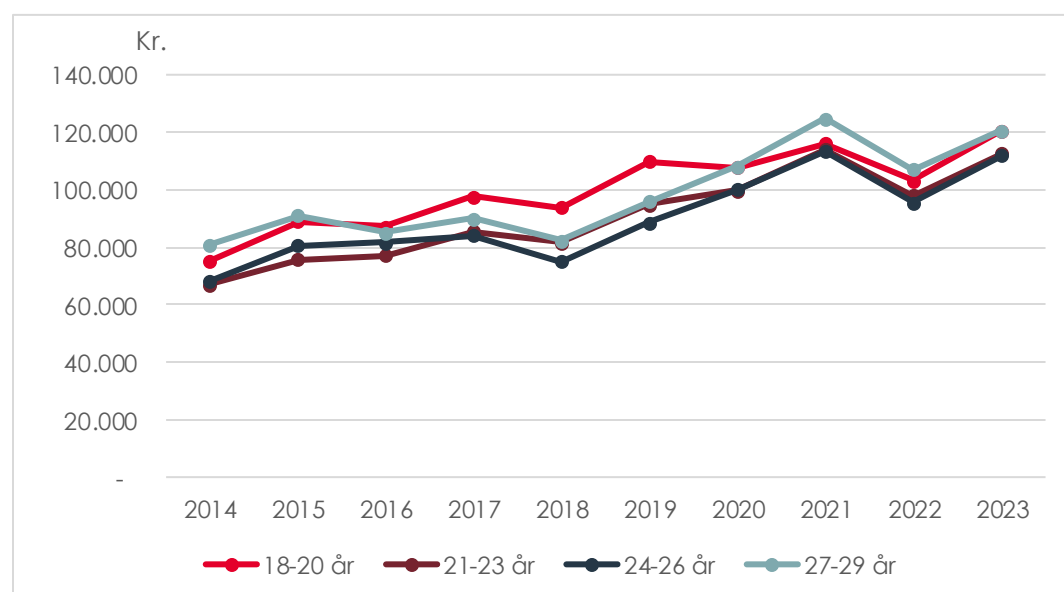

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

I gennemsnit havde de unge i aldersgruppen 18-29 år investeringer for 116.000 kr. ved udgangen af 2023. Det er en stigning på 13 procent sammenlignet med 2022, hvor det gennemsnitlige beløb var 101.000 kr. Det bringer niveauet tæt på toppen fra 2021. Den stigende trend i det gennemsnitlige investerede beløb blandt unge fortsætter dermed, trods et dyk under inflationskrisen og markedsfaldene i 2022.

Ligesom andelen af investorer varierer størrelsen på de unges investeringer også en smule mellem de forskellige alderstrin. De 18-20-årige og de 27-29-årige investorer havde i gennemsnit investeringer for omkring 120.000 kr. ved udgangen af 2023., Det er lidt mere end de 21-23-årige og de 24-26-årige, hvor det tilsvarende beløb var ca. 110.000 kr. At det er de yngste og ældste investorer blandt de 18-29-årige, som har investeret for de største beløb, følger den historiske tendens, og det må formodes at afspejle ændringer i såvel udgifter som indkomster hos de unge i 20'erne. Det må forventes, at udgifterne stiger hos de unge i starten af 20'erne, herunder i forbindelse med at mange flytter hjemmefra, mens indkomsten typisk stiger i slutningen af 20'erne, herunder særligt blandt dem, der har færdiggjort en uddannelse og går fra at være studerende til at være lønmodtager.

Figur 3.2. Investeret beløb i 2023 pr. investor, opdelt på alderstrin

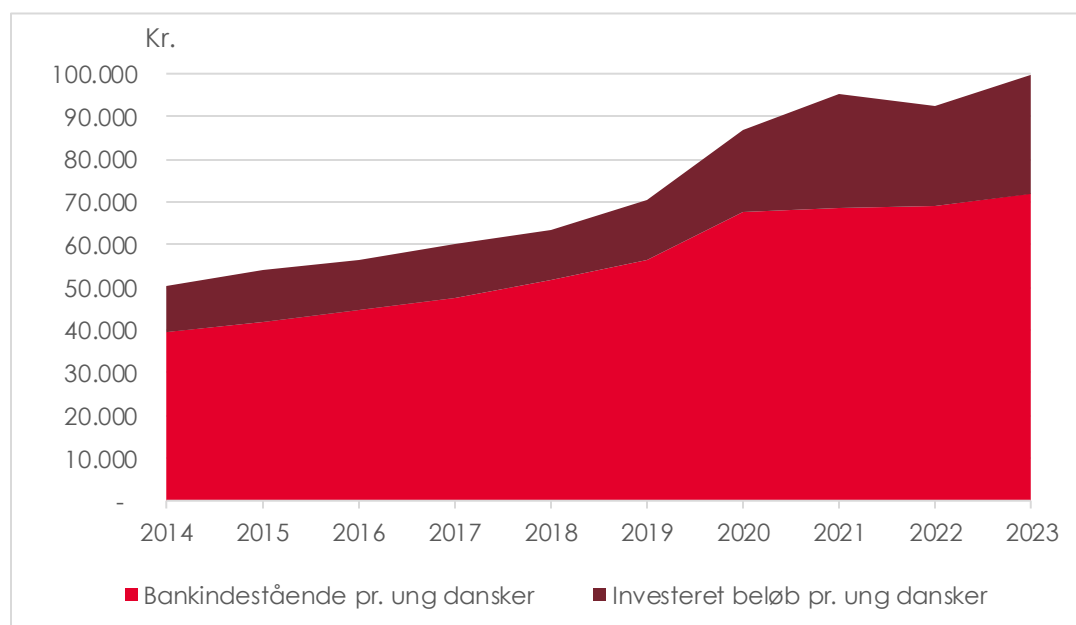
Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

3.2 De unges opsparing er blevet dobbelt så stor på bare ti år

Siden 2014 er de unges gennemsnitlige frie opsparing fordoblet fra ca. 50.000 kr. til ca. 100.000 kr. Korrigeres der for prisstigningerne i samfundet siden 2014, er der tale om en realstigning på godt 70 procent. Den store stigning i de unges opsparinger har givet flere af de unge et

økonomisk råderum til at investere en del af deres frie opsparing, og det afspejles i, at andelen af de unges opsparing, der er investeret, er steget. I 2014 var 21 procent af de unges frie opsparing investeret, mens andelen var 28 procent i 2023. Stigningen har fundet sted siden coronanedlukningerne i 2020, jf. figur 3.3.

Figur 3.3. Gennemsnitlige frie opsparing blandt 18-29 årige danskere, fordelt på bankindeståender og investeringer

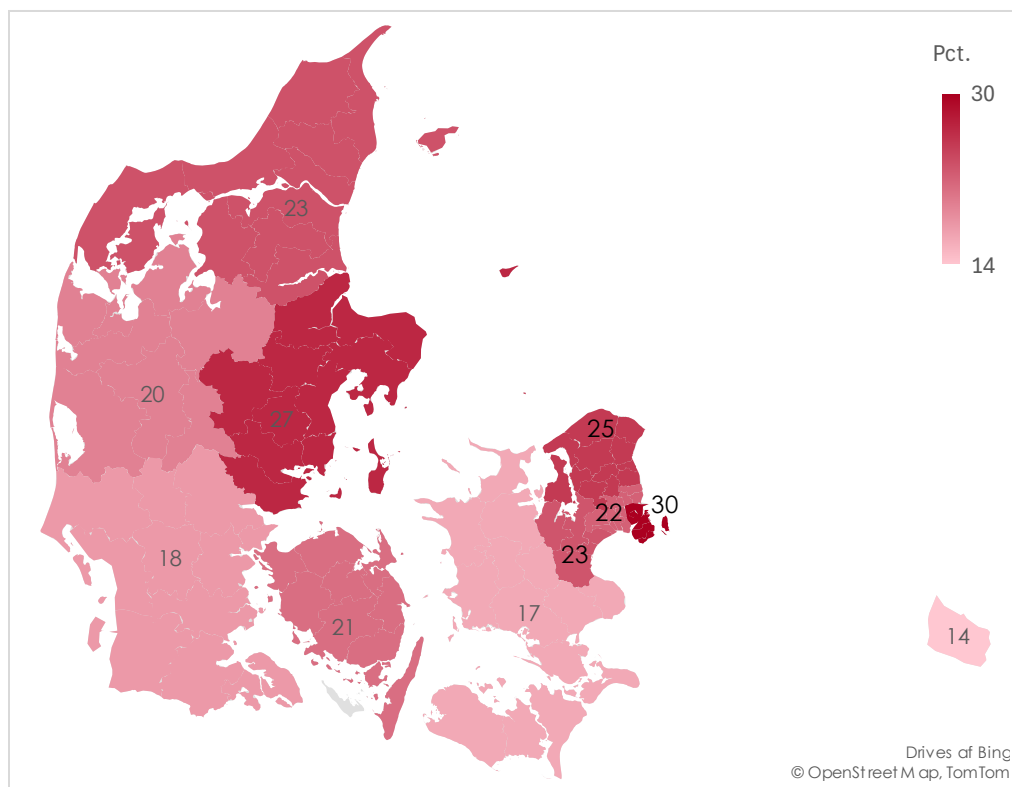

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

3.3 Store forskelle i de unges investoradfærd på tværs af landsdele

Andelen af 18-29-årige, der investerer, varierer betydeligt på tværs af landsdelene. I Storkøbenhavn – med kommuner som København, Frederiksberg og Dragør – investerer op mod 30 procent af de unge. I Nordsjælland og Østjylland, hvor Aarhus indgår, er andelen også højere end gennemsnit og ligger på henholdsvis 25 og 27 procent. Omvendt ligger andelen væsentligt lavere i landsdelene Sydsjælland, Lolland-Falster og Sydjylland samt på Bornholm, hvor kun 14-18 procent af de unge investerer. Tallene vidner om geografiske forskelle i de unges investeringsadfærd, hvor især unge i og omkring de større byer er mest aktive på investeringsmarkedet, jf. figur 3.4.

Figur 3.4. Andel af 18 til 29-årige, der investerer, opdelt på landsdele, pct.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

3.4 Investeringslyst og uddannelsesniveau går hånd i hånd

Investeringsadfærden blandt unge danskere varierer dog ikke kun på baggrund af geografiske forskelle. Socioøkonomiske faktorer har også indflydelse på investeringsmønstrene hos de yngste investorer. To af disse er, hvorvidt den unge er studerende eller ej, samt hvorvidt den unge er boligejer eller ej.

Som det fremgår af figur 3.5, har studerende i aldersgruppen 18-29-år en større tendens til at investere end jævnaldrende, der ikke studerer. Der er tale om henholdsvis 27 og 22 procent af de nævnte grupper, som investerer i 2023. Til gengæld er det gennemsnitlige investerede beløb næsten ens mellem de investorer, der er studerende, og de investorer, der ikke studerer. Investorerne, der er studerende, har således i gennemsnit investeringer for 118.000, mens det tilsvarende beløb er 115.000 blandt dem, der ikke studerer.

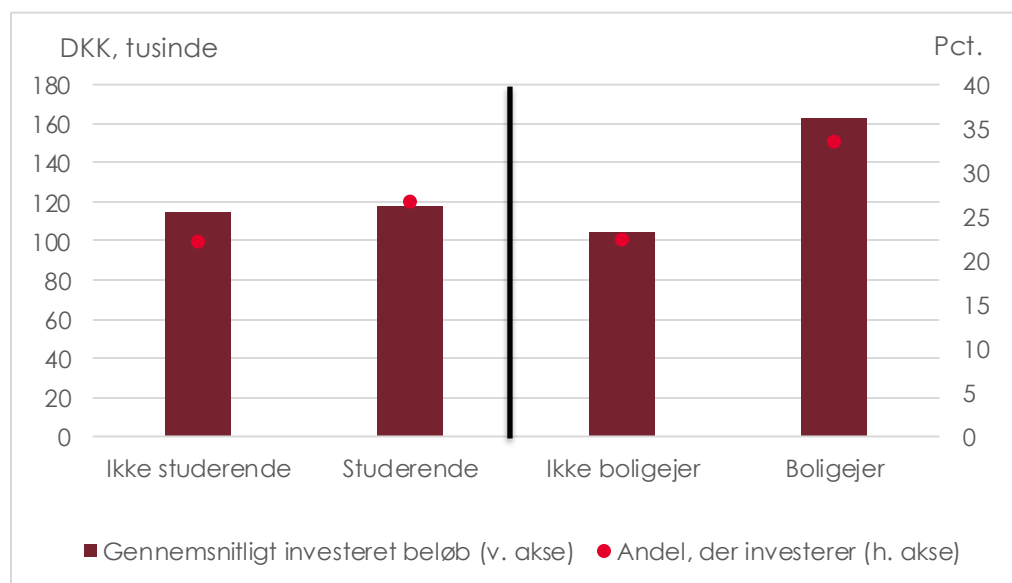
Resultatet er i sig selv overraskende, da man kan argumentere for, at de personer, som ikke studerer, er færdiguddannede og fuldtidsarbejdende. Derved burde de have bedre økonomiske forudsætninger for en større opsparing, og altså bedre muligheder for at investere. Som nævnt ser vi dog, at de studerende investerer større beløb, og samtidigt har større

tendens til at investere i det hele taget. Det indikerer, at studietiden ikke nødvendigvis bremser opsparelslysten.

Ligeledes har vi sammenlignet investeringslysten hos unge, afhængigt af hvorvidt man er boligejer eller ej. Mere end en tredjedel af de unge, som har ejer en bolig, har også investeret en del af deres frie opsparing i fonde, aktier eller obligationer. Blandt de unge, der ikke er boligejere, er den tilsvarende andel 22 procent. Dertil har de unge boligejere i gennemsnit investeringer for 162.000 kr., mens det tilsvarende beløb er 104.000 kr. blandt deres jævnaldrende, som ikke ejer en bolig.

Tallene afspejler en ulighed blandt de unge danskere, hvor dem som har økonomisk overskud til at investere i bolig, også har yderligere overskud til at investere en del af deres frie opsparing. Forskelle i forældrenes økonomiske situation må dog antages at have en betydelig indflydelse på de unges økonomiske overskud og boligforhold.

Figur 3.5. Andel af danske 18-29-årige, der investerer og deres gennemsnitlige investerede beløb, opdelt på diverse faktorer

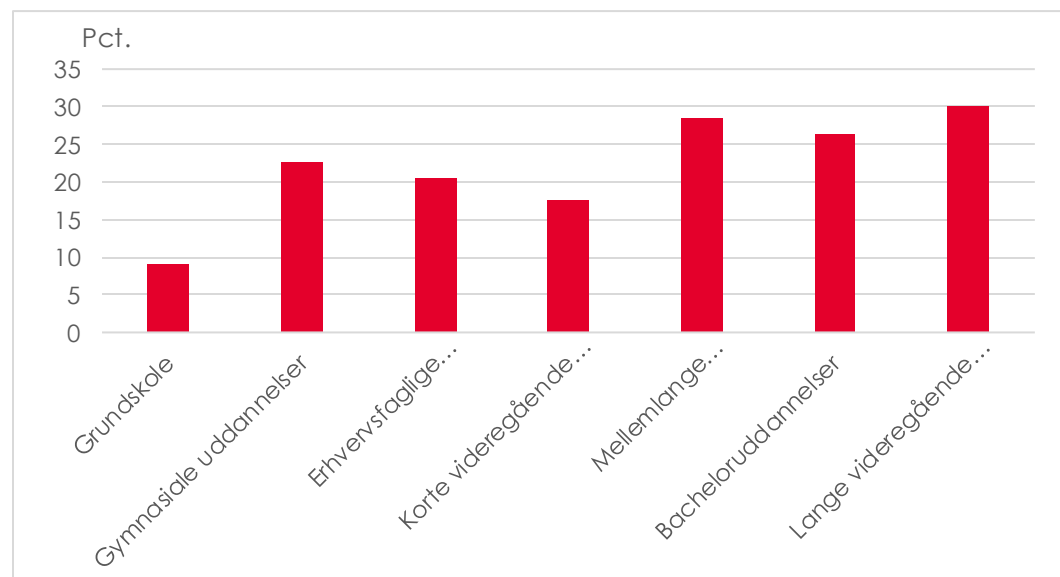

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

Vi har kigget nærmere på sammenhængen mellem uddannelsesniveau og investeringsadfærd blandt danskere i alderen 25-29 år i 2023. Som det fremgår af figur 3.6, viser der sig en klar sammenhæng, hvor danskere med længere uddannelser har større tendens til at investere. Blandt de personer, hvis højeste afsluttede uddannelse er på grundskoleniveau, er det blot 9 procent, som investerer ved udgangen af 2023. I den anden ende af skalaen, er det hele 30 procent af personerne med lange videregående uddannelser, som investerer. Dertil

fremgår det, at personer med gymnasiale uddannelser også har en relativt stor tendens til at investere, med en andel på 23 procent.

Figur 3.6. Andel af danske 25-29-årige, der investerer, opdelt efter højest afsluttede uddannelse

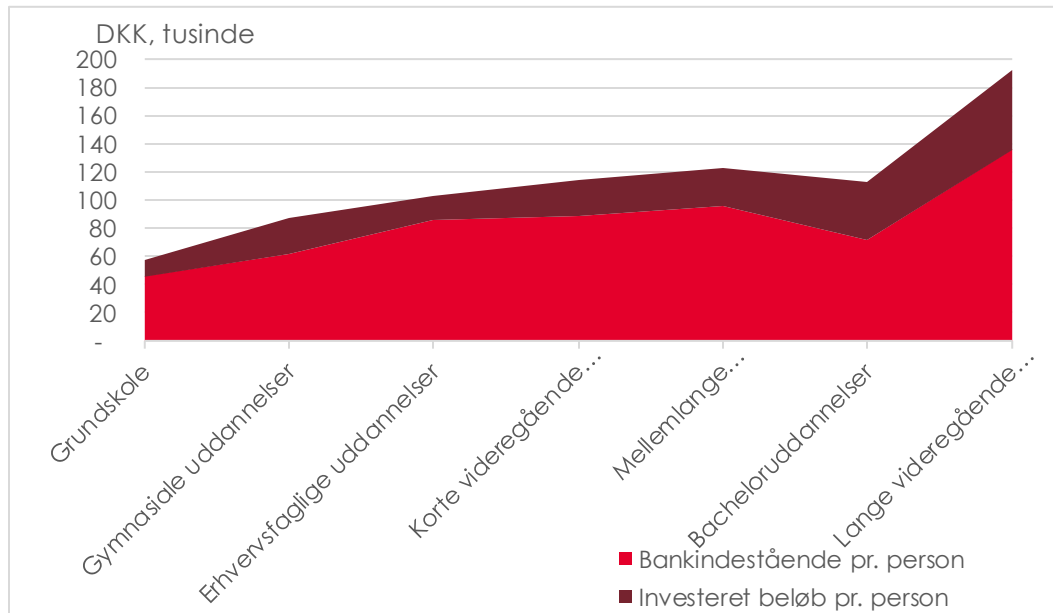

Note: Figuren opdeler danske 25-29-årige efter deres højest afsluttede uddannelse. Der tages ikke højde for, at personer kan være i gang med en anden uddannelse.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

Figur 3.7 viser, at danskere i alderen 25 til 29 år med en lang videregående uddannelse har de suverænt største frie opsparinger, og det er derfor heller ikke overraskende, at flest i denne investerer. Det hænger naturligt sammen med et generelt højere lønniveau blandt højtuddannede. Ser man på de resterende uddannelsesniveauer, er forskellene i de samlede frie opsparinger noget mindre. Derimod viser figuren, at en større andel af opsparingerne bliver aktiveret blandt personer med længere uddannelser. Det tyder på, at det ikke blot er en formueeffekt, som øger investeringstilbøjelighed blandt personer med længere uddannelser.

Figur 3.7. Danske 25-29-åriges gennemsnitlige frie opsparing, opgjort på bankindeståender og investeringer, opdelt efter højest afsluttede uddannelse

Note: Figuren opdeler danske 25 til 29-årige efter deres højest afsluttede uddannelse. Der tages ikke højde for, at personer kan være i gang med en anden uddannelse.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

4. Definitioner og data

Finansiell formue

Finansiell formue er defineret som:

Finansiell formue = indestående i pengeinstitutter + investeringer i obligationer, aktier (inkl. unoterede aktier), investeringsfonde og pantebreve

Indestående i pengeinstitutter: Omfatter indeståender i danske såvel som udenlandske pengeinstitutter. Obligationer og andre værdipapirer i udenlandske depoter indgår også.

Obligationer: Værdien af danske obligationer i depot ultimo året. Værdien af udenlandske obligationer kategoriseres som indestående i pengeinstitut.

Aktier: Værdien af alle noterede aktier og aktier i depot ultimo året. For udenlandske aktier indgår den selvangivne værdi.

Investeringsfonde: Værdien i investeringsfonde/investeringsforeninger uanset hvorledes investeringerne er placeret (i aktier, obligationer eller andet).

Pantebreve: Værdien af danske pantebreve i depot ultimo året. Værdien af udenlandske pantebreve i depot kategoriseres som indestående i pengeinstitut.

Unoterede aktier: Værdien af anparts-, iværksætter- og aktieselskaber. Værdien af selskaberne er bestemt ud fra virksomhedernes egenkapital, som så justeres med ratioen mellem børsværdien og egenkapitalen for de noterede aktieselskaber. **Unoterede aktier indgår ikke i denne analyse.**

Alle oplysninger stammer fra Skattestyrelsen. Værdien af komponenterne af den finansielle formue bliver opgjort ved ultimo af året.

Årsindkomst

Årsindkomsten inkluderer alle personindkomster der kan henføres til den enkelte person. Beløbet er før fradrag af skat, arbejdsmarkedsbidrag og særlig pensionsbidrag, og renteudgifter er ikke fratrukket.

Årsindkomst = erhvervsindkomst + offentlige overførsler + udbetalte private pensioner + formueindkomst + restindkomst inkl. børnebidrag

Erhvervsindkomst: Erhvervsindkomsten består af tre komponenter: løn, overskud af selvstændig virksomhed og arbejdsmarkedsbidragspligtige honorarer.

Lønnen er skattepligtig løn inkl. frynsegoder, skattefri løn, jubilæums- og fratrædelsesgodtgørelser, værdi af aktieoptioner samt arbejdsgiverbetalte sygedagpenge. Feriepenge indsat på feriekonto for timelønnede samt for funktionæransatte ved jobophør/skifte medgår i lønnen, på det tidspunkt beløbet indsættes på feriekontoen.

Lønnen er ekskl. bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger.

Nettooverskud af selvstændig virksomhed er overskud af selvstændig virksomhed inkl. udenlandsk virksomhed, nettoindtægt som medarbejdende ægtefælle, samt renteudgifter og kapitalindkomst, som stammer fra egen virksomhed.

Arbejdsmarkedsbidragspligtige honorarer er vederlag for foredrag og konsulentvirksomhed og vedrører personer, der ikke har selvstændig virksomhed.

Erhvervsindkomsten er før fradrag af arbejdsmarkedsbidrag og særlig pensionsbidrag.

Offentlige overførsler: Offentlige overførsler inkluderer alle overførsler, som primært finansieres af det offentlige inkl. dagpenge og efterløn, men ekskl. tjenestemandspension.

Offentlige overførsler = dagpenge og kontanthjælp mv. + SU, boligstøtte, grøn check og børnetilskud + offentlige pensioner, inkl. efterløn.

Udbetalte private pensioner: Udbetalte private pensioner omfatter udbetalinger fra livsvarige- (livrente) og ratepensioner fra obligatoriske arbejdsmarkeds-pensioner og private pensionsordninger, såvel som ATP og tjenestemandspension. Engangsudbetalinger og udbetalte kapitalpensioner og aldersopsparing er ikke inkluderet.

Udbetalte private pensioner = løbende udbetalinger fra arbejdsmarkedets tillægspension (ATP) + tjenestemandspensioner + udbetalinger fra arbejdsmarkeds- og privatpensioner (livrente- og ratepensioner).

Formueindkomst: Formueindkomst består af renteindtægter og realiserede tab/gevinster på værdipapirer, ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og indkomst fra selvstændig virksomhed.

Formueindkomst = samlede skattepligtige renteindtægter i Danmark undtagen renteindtægt i selvstændig virksomhed + aktieindkomst, overskud/underskud af skibsanpart, lejeindtægt fra sommerhus mv.

Restindkomst inkl. børnebidrag: Indkomster ligger i kategorien restindkomst, hvis de ikke falder i en af de ovenfor nævnte fire hovedkategorier, eller hvis der ikke findes oplysninger, som kan placere indkomsterne i en af de fire ovennævnte kategorier. Det er derfor en meget sammensat indkomst, som der ikke kan tolkes særskilt på. Den inkluderer blandt andet arbejdsmarkedsbidragsfri skattepligtig indkomst og honorarer, modtaget underholdsbidrag og børnebidrag, hædersgaver, skattefrie uddelinger fra fonde og foreninger, og anden personlig indkomst fra udlandet end løn.

Boks 1. Population og data

Denne analyse er baseret på Danmarks Statistiks registerdata for årene 2014-2023. Det registerdata, der anvendes i analysen, offentliggøres med godt 1 års forsinkelse, hvormed 2023 er det seneste tilgængelige år. I analysen indgår alle voksne danskere som har bopæl i Danmark per den 31. december i det pågældende år. En person er kategoriseret som voksen i et givent år, hvis vedkommende enten var fyldt 18 år inden årets begyndelse eller fyldte 18 år i løbet af det pågældende år.

Formålet med analysen er at belyse, hvordan danskerne generelt sparer op og investerer. For at undgå, at ekstreme observationer skævvrider analysens resultater, er datagrundlaget rensat for personer, der formue- og indkomstmæssigt afviger markant fra normalen. Derfor er de 0,1 pct. af danskerne, der har den største finansielle formue, udeladt af analysens datagrundlag, med undtagelse af data for antal investorer og andelen af danskere, der investerer. Derudover er personer, der har en årsindkomst under 70.000 kr. (før skat), tillige udeladt. Dette er mindre, end hvad en udeboende studerende på en videregående uddannelse modtog i SU i 2014, der er det tidligste år, der indgår i analysen. Når der i analysen opgøres beløb pr. dansker eller investor, er der tale om et gennemsnit. Det er vigtigt at bemærke, at der kan være meget stor forskel på gennemsnit og median.

Analysen beskæftiger sig udelukkende med danskernes frie opsparing (opsparing i frie midler), og hvordan danskerne investerer deres frie opsparing. Det betyder, at investeringer gennem pensionsordninger, som typisk investeres automatisk, er udeladt. Danskernes frie opsparing er registreret hos Danmarks Statistik under kategorien "Finansielle formuekomponenter i alt", der består af underkomponenterne 1) Bankindestående i pengeinstitutter, 2) Obligationer, 3) Aktier mv., 4) Andele i investeringsfonde, 5) Pantebreve i depot og 6) Værdi af unoterede aktier. Da "Pantebreve i depot" blot udgør ca. 0,01 pct. af danskernes frie opsparing, vurderes denne del at være negligerbar. Derfor vil formuen herfra blive behandlet som en del af obligationsformuen, der er den af de øvrige investeringstyper, der vurderes at minde mest om pantebreve i depot. Derudover tages der i denne analyse ikke højde for unoterede aktier, som ikke medtages i beregningen af danskernes finansielle formue.